

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Broj: 01-02-03-13- 297/17
R: 06-03; 04-03 /17

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
Javnog preduzeća „KOMUNALNO BRČKO“ d.o.o. Brčko distrikt BiH
na dan 31. 12. 2016. godine**

Brčko, juni 2017. godine

SADRŽAJ

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	3
1. REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
2. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	9
3. UVOD.....	23
4. OPĆI DIO.....	23
5. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	24
6. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE.....	24
7. NALAZI I PREPORUKE	25
7.1. RUKOVODSTVO I SISTEM INTERNIH KONTROLA.....	25
7.2. IZRADA, DONOŠENJE I REALIZACIJA PLANA POSLOVANJA.....	27
7.3. BILANS STANJA NA DAN 31.12.2016. GODINE.....	29
7.3.1. Stalna sredstva i dugoročni plasmani.....	29
7.3.2. Tekuća sredstva.....	31
7.3.3. Kapital.....	36
7.3.4. Dugoročne obaveze	36
7.3.5. Kratkoročne obaveze.....	37
7.3.6. Vanbilansna imovina	38
7.4. BILANS USPJEHA ZA PERIOD 01.01.-31.12.2016. GODINE.....	38
7.4.1. Poslovni prihodi.....	38
7.4.2. Poslovni rashodi.....	39
7.4.3. Finansijski prihodi.....	42
7.4.5. Ostali rashodi i gubici	42
7.4.6. Rezultat poslovanja	43
8. USKLAĐENOST PODZAKONSKOG AKTA SA ZAKONOM	43
9. JAVNE NABAVKE.....	44
10. KOMENTAR	45

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Islahijet bb, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет бб, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

**Menadžmentu Javnog preduzeća
„KOMUNALNO BRČKO“ d.o.o. Brčko distrikt BiH
Na ruke direktora**

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja (Bilans stanja, Bilans uspjeha, Izvještaj o promjenama u kapitalu i Izvještaj o novčanim tokovima) Javnog preduzeća „KOMUNALNO BRČKO“ d.o.o. Brčko distrikt BiH (u daljem tekstu Preduzeće), na dan 31. decembra 2016. godine, te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usklađenost poslovanja Javnog preduzeća sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH” brojevi: 40/08; 29/13 i 23/16) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objavljivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonskim propisima. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura, kako bi se dobili revizijski dokazi o tome da li se sredstva koriste za namjene utvrđene zakonima i propisima. Procedure uključuju procjenu rizika od značajnog neslaganja sa zakonima.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje.

Osnov za izražavanje mišljenja

- a) Iskazana nabavna vrijednost i ispravka vrijednosti stalne imovine u aktivi bilansa stanja uvećana je za efekte rashodovanja imovine i prometa konta sredstava u pripremi. (sekcija 7.3.1.).
- b) Preduzeće je dospjelo obavezu prema povezanom licu, koja se odnosi na naplaćene prihode po osnovu komunalnih usluga prije formiranja preduzeća u iznosu od 163.000,00 KM iskazalo kao dugoročnu.
- c) Preduzeće u toku godine nije blagovremeno vršilo plaćanje poreza i doprinosa na plate, što nije u skladu sa odredbama: Zakona o porezu na dohodak Brčko distrikta BiH, Odluke o stopi doprinosa za zapošljavanje Brčko distrikta BiH, Zakona o PIO/MIO Federacije BiH i Zakona o doprinosima Republike Srpske (sekcija 7.4.2.).
- d) Preduzeće nije završilo diobeni bilans s Vladom Brčko distrikta BiH tako da je dovedena u pitanje tačnost njihove prezentacije u finansijskim izvještajima na povezanim računima (nabavna vrijednost, ispravka vrijednosti, amortizacija i obaveze koje se mogu konvertovati u kapital).
- e) Preduzeće nije popisom obuhvatilo cjelokupnu imovinu Preduzeća (inventar na zalihi RJ administracija) i nije omogućilo pouzdan naturalni i vrijednosni popis sitnog inventara u upotrebi.
- f) Ispravka vrijednosti spornih potraživanja izvršena je u iznosu 6.240.943,00 KM bez detaljne analize uzroka i opravdanosti njihovog nastanka što ostavlja mogućnost njihove značajne pojave u budućnosti.
- g) Preduzeće je u toku godine zaključivalo ugovore o obavljanju povremenih i privremenih poslova u ugovore o djelu bez postojanja propisanog podzakonskog akta o vrsti i obimu tih poslova i načinu angažovanja, na poslovima koji su uglavnom sistematizovani u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji, nerijetko u periodu dužem od 90 dana godišnje što nije u skladu sa odredbama zakona o radu Brčko distrikta BiH. Za ove namjene isplaćeno je 332.412,65 KM.

Mišljenje s rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte kvalifikacija a), b), d) i e) iz prethodnog pasusa, finansijski izvještaji Javnog preduzeća “KOMUNALNO BRČKO” d.o.o. Brčko distrikt BiH, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i fer stanje imovine i obveza na dan 31.12.2016. godine, rezultate poslovanja i novčani tok, za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Javnog preduzeća “KOMUNALNO BRČKO” d.o.o. Brčko distrikt BiH tokom 2016. godine, osim za efekte kvalifikacija c), e), f) i g), bile su u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima.

Zamjenik glavnog revizora:

mr. sci. Savo Grujić, dipl. oec.

Glavni revizor

Nekir Suljagić, dipl. oec.

---

1. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskih izvještaja Preduzeća za 2016. godinu, konstatovali smo određene propuste i nepravilnosti. U cilju otklanjanja istih, dajemo sljedeće preporuke:

Potrebno je, izradu i dostavljanje Programa mjera za prevazilaženje propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizorskom izvještaju vršiti u roku propisanom odredbama Zakona o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je u cilju adekvatnog funkcionisanja sistema internih kontrola, odredbe usvojenih akata i kontrolnih procedura kontinuirano usklađivati sa zakonom i izazovima koji se javljaju u svakodnevnom poslovanju, te obezbijediti njihovo izvršavanje, uspostavljanjem adekvatnih procedura informisanja i komunikacije i efektivnog nadzora, uz dosljedno poštivanje odredbi zakonskih propisa.

Potrebno je u odluku o usvajanju poslovnog plana uključiti ključne pokazatelje čime će se osigurati jednostavna i pouzdana naknadna identifikacija njegovog sadržaja.

Potrebno je uspostaviti kontinuirano periodično izvještavanje o rezultatima poslovanja u cilju stvaranja uslova za blagovremeno preduzimanje mjera i aktivnosti na otklanjanju uzroka negativnih odstupanja.

Potrebno je poslovni plan sačinjavati i blagovremeno dostavljati osnivaču na saglasnost, kako bi isti stupio na snagu prije početka godine na koju se odnosi, čime se stvaraju pretpostavke za legalno i racionalno upravljanje poslovanjem.

Potrebno je nabavku svih stalnih sredstava evidentirati preko sredstava u pripremi u cilju stvaranja pretpostavki za pouzdano izvještavanje o realizovanim nabavkama u toku godine.

Potrebno je prilikom sastavljanja bilansa stanja na dan izvještavanja iz nabavne vrijednosti i ispravke vrijednosti stalne imovine isključiti efekte rashodovanja imovine u cilju realnijeg iskazivanja stanja njene otpisanosti.

Potrebno je popisom zaliha obuhvatiti sve zalihe i izvršiti sravnjenje sa knjigovodstvenim evidencijama, po svim pozicijama imovine i radnim jedinicama.

Potrebno je uspostaviti analitičku evidenciju sitnog inventara u upotrebi koja obezbjeđuje sve podatke za identifikaciju i utvrđivanje pojedinačne vrijednosti stavke neophodne za preduzimanje adekvatnih mjera prilikom promjena njihovog stanja.

Potrebno je obezbijediti dosljedno provođenje propisanih procedura u praćenju naplate potraživanja i blagovremenog preduzimanja mjera prema dužnicima koji ne izvršavaju ugovorene obaveze plaćanja računa za preuzeta dobra i usluge.

Potrebno je izvršiti detaljnu analizu uzroka osporavanja plaćanja usluga odvoza smeća te na osnovu nalaza, u saradnji s nadležnim Odjeljenjem, redefinisati područja obaveznog prikupljanja i odvoza smeća.

Za područja i kategorije korisnika usluga za koja se, nakon analize, odredi obaveza prikupljanja i odvoza smeća potrebno je pojačati aktivnosti na zaključivanju ugovora i pokretanju i provođenju postupaka prinudne naplate. Za područja bez obaveze kontinuiranog prikupljanja i odvoza smeća potrebno je usluge izvršavati na osnovu zahtjeva korisnika i ugovora sklopljenih na osnovu stvarnih potreba korisnika i troškova pružanja usluge.

Potrebno je prilikom izdavanja saglasnosti i vršenja priključenja na elektro i vodovodnu mrežu dosljedno primjenjivati važeća uputstva i druge akte Preduzeća u cilju sprečavanja nastanka spornih potraživanja i izbjegavanja naknadnih troškova za njihovu naplatu.

S obzirom da je vlasnik cjelokupnog kapitala preduzeća iskazanog na poziciji udjela članova društava s ograničenom odgovornošću (osnovni kapital) Brčko distrikt BiH, potrebno je osnovni kapital iskazati na poziciji državnog kapitala, neovisno od oblika organizovanja preduzeća.

Potrebno je, da Preduzeće ubrza aktivnosti na okončanju diobenog bilansa i upisu povećanja osnovnog kapitala kod Osnovnog suda Brčko distrikta BiH, za iznos nekretnina i pokretnih stvari preuzetih prilikom osnivanja od strane osnivača.

Potrebno je obaveze prema povezanim pravnim licima iskazivati u skladu sa njihovom stvarnom ročnošću.

Potrebno je uvećanje mjesečnih plata zaposlenika vršiti na osnovu prethodno donesenih jasnih i mjerljivih kriterija, u okviru zakonskih ograničenja.

Potrebno je ugovore o djelu i ugovore o privremenim i povremenim poslovima zaključivati samo za obavljanje poslova koji su predviđeni podzakonskim aktom, koji nisu sistematizovani u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji u okviru zakonskih rokova, kao i okviru planiranih iznosa.

Potrebno je prilikom donošenja podzakonskog akta za definisanje privremenih i povremenih poslova obezbijediti neophodan nivo objektivnosti i transparentnosti u proceduri izbora pojedinačnih izvršilaca poslova.

Potrebno je prilikom obračuna poreza na dohodak na naknade po ugovorima o povremenim i privremenim poslovima prvenstveno utvrditi suštinski karakter djelatnosti, a zatim dosljedno primijeniti odredbe o vrsti prihoda koji predstavljaju osnovicu za obračun poreza na svaki pojedinačan slučaj.

Potrebno je, za obavljanje djelatnosti, obezbijediti nivo transportnih sredstava koji će osigurati neovisnost preduzeća i optimalnu iskorištenost vlastitih sredstava a nedostajuće resurse osiguravati na druge načine.

Potrebno je nabavku usluga reprezentacije vršiti na osnovu prethodno provedenog planiranog postupka javnih nabavki dosljednom primjenom odredbi Zakona o javnim nabavkama i podzakonskim propisima u dijelu dokumentovanja svih provedenih radnji i podudarnosti izvora finansiranja s periodom u kome se vrši nabavka i priznavanje izdataka po tom osnovu.

Potrebno je realizaciju usluga reprezentacije vršiti u okviru iznosa odobrenih finansijskim planom za godinu u kojoj se provode.

Potrebno je donacije izvršavati dosljednom primjenom zaključenih sporazuma, u dijelu prihvaćenog iznosa i načina plaćanja.

Potrebno je izdatke nastale zbog obaveze obračuna PDV-a na gubitke električne energije iznad tehničkih normativa priznavati u visini obaveze za PDV.

Potrebno je prilikom definisanja osnovne plate za konkretno radno mjesto obezbijediti provođenje principa jednake plate za jednak rad u cilju sprečavanja diskriminacije zaposlenika.

Potrebno je utvrditi jasne i mjerljive kriterije za ocjenu radnog doprinosa zaposlenika, te propisati proceduru njihove primjene na konkretne poslove prilikom obračuna plata za tekući mjesec.

Potrebno je obezbijediti da se usklađivanje akata vrši u rokovima propisanim odredbama Zakona o javnim preduzećima u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je osim definisanja potrebnog nivoa stručne spreme za pojedino radno mjesto definisati i stručni profil koji u najvećoj mjeri odgovara zahtjevima konkretnog radnog mjesta.

Preduzeće treba, pri izradi podzakonskih akata, poštovati načela hijerarhije pravnih propisa i međusobne usklađenosti.

Potrebno je uskladiti Operativno uputstvo o postupanju po okvirnim sporazumima sa Zakonom o javnim nabavkama, u dijelu utvrđivanja obaveze zaključivanja ugovora na osnovu okvirnog sporazuma.

2. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans stanja na dan 31.12. 2016. godine

Grupa	POZICIJA		Bilješka	IZNOS tekuće godine 2016.			Iznos preth. god. 2015.
				BRUTO	Ispr. vrijednosti	NETO (5-6)	
1	2		3	4	5	6	7
	AKTIVA						
	A. STALNA SREDS. I DUGOR. PLASMANI			22.843.787	11.870.709	10.973.078	11.366.230
01	I. Nematerijalna sredstva			2.801.813	1.029.708	1.772.105	2.007.400
010	1.	Kapitalizirana ulaganja u razvoj					
011	2.	Koncesije, patenti i druga prava		300.400	166.667	133.733	168.057
013, 014	4.	Ostala nematerijalna sredstva		2.501.413	863.041	1.638.372	1823.305
015, 017	5.	Avansi i nematerijalna sredstva u pripremi		-	-	-	16.038
02	II. Nekretnine, postrojenja i oprema			20.041.974	10.841.001	9.200.973	9.358.830
020	1.	Zemljišta					
021	2.	Građevinski objekti		5.700.642	1.278.072	4.422.570	4.647.355
022 do 024	3.	Postrojenja i oprema		11.839.066	7.219.849	4.619.217	2.748.351
026	4.	Stambene zgrade i stanovi					
025, 027	5.	Avansi i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi		2.502.266	2.343.080	159.186	1.963.124
03	III. Investicijske nekretnine						
04	IV. Biološka sredstva (016 do 019)						
05	V. Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva						

06	VI. Dugoročni finansijski plasmani					
060	1.	Učešće u kapitalu povezanih pravnih lica				
061	2.	Učešće u kapitalu drugih pravnih lica				
068	8.	Ostali dugoročni finansijski plasmani				
07	VII. Druga dugoročna potraživanja					
070	1.	Potraživanja od povezanih pravnih lica				
071 do 078	2.	Ostala dugoročna potraživanja				
091, 098	VIII. Dugoročna razgraničenja					
090	B) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA					
	C. TEKUĆA SREDSTVA		19.628.347	8.209.064	11.419.283	1.7521.080
10 do 15	I. Zalihe i sredstva namijenjena prodaji		4.325.272	1.968.121	2.357.151	2524.640
10	1.	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	4.325.272	1.968.121	2.357.151	2.524.640
11	2.	Poluproizvodi i nedovršene usluge				
12	3.	Gotovi proizvodi				
13	4.	Roba				
14	5.	Stalna sr.namijenjena prodaji i obustavljeno poslovanje				
15	6.	Dati avansi				
	II.	Gotovina, kratkor.a potraž. i kratk. plasmani	15.303.075	6.240.943	9.062.132	14.996.440
20	1.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	832.393		832.393	345.605
20 bez 207		a) Gotovina	832.393		832.393	345.605
207		b) Gotovinski ekvivalenti				

11, 22, 23	2.	Kratkoročna potraživanja		14.325.585	6.240.943	8.084.642	14.160.524
210		a) Kupci - povezana pravna lica					
211		b) Kupci u zemlji		13.783.338	6.025.650	7.757.688	13.657.727
212		c) Kupci u inostranstvu					
22		d) Potraživanja iz specifičnih poslova					
23		e) Druga kratkoročna potraživanja		542.247	215.293	326.954	502.797
24	3.	Kratkoročni finansijski plasmani					
240		a) Kratkoročni krediti povezanim pravnim licima					
241		b) Kratkoročni krediti dati u zemlji					
242		c) Kratkoročni krediti dati u inostranstvu					
243, 244		d) Kratkoročni dio dugoročnih plasmana					
245		e) Finansijska sredstva namijenjena trgovanju					
246		f) Druga finansijska sredstva po fer vrijednosti					
248		g) Ostali kratkoročni plasmani					
27	4.	Potraživanja za PDV					
28 bez 288	5.	Aktivna vremenska razgraničenja		145.097		145.097	490.311
288		D) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA					
290		E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA					
		POSLOVNA AKTIVA		42.472.134	20.079.773	22.392.361	28.887.310
88		Vanbilansna aktiva		137.937.566	0	137.937.566	138.341.787
		Ukupno aktiva		180.409.700	20.079.773	160.329.927	167.229.097

Grupa konta	POZICIJA	Bilješka	Iznos tekuće godine 2016.	Iznos prethodne godine 2015.
1	2	3	4	5
	PASIVA			
	A. KAPITAL		6.154.695	13.144.528
30	I. Osnovni kapital		2.000	2.000
300	1. Dionički kapital			
302	2. Udjeli članova Javnog preduzeća s ograničenom odgovornošću		2.000	2.000
305	5. Državni kapital			
309	6. Ostali osnovni kapital			
31	II. Upisani neuplaćeni kapital			
320	III. Emisiona premija			-
	IV. Rezerve		700.000	
321	1. Zakonske rezerve			
322	2. Statutarne i druge rezerve		700.000	
dio 33	V. Revalorizacione rezerve			
dio 33	VI. Nerealizovani dobiti			
dio 33	VII. Nerealizovani gubici			
34	VIII. Neraspoređena dobit		12.442.529	13.142.528
340	1. Neraspoređena dobit ranijih godina		12.442.529	12.681.872
341	2. Neraspoređena dobit izvještajne godine			460.656
342	3. Neraspoređeni višak prihoda ranijih godina			
343	4. Neraspoređeni višak prihoda izvještajne godine			

35	IX. Gubitak do visine kapitala		6.989.834	
350	1.	Gubitak ranijih godina		
351	2.	Gubitak izvještajne godine	6.989.834	
352	3.	Nepokriveni višak rashoda ranijih godina		
353	4.	Nepokriveni višak rashoda izvještajne godine		
360	X. Otkupljene vlastite dionice i udjeli			
dio 40	B) DUGOROČNA REZERVISANJA		0	0
dio 40	1.	Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike		
dio 40	2.	Dugoročna razgraničenja		
	C) DUGOROČNE OBAVEZE		6.138.767	6.139.153
410	1.	Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	5.975.268	5.975.268
411	2.	Obaveze prema povezanim pravnim licima	163.000	163.000
413, 414	4.	Dugoročni krediti		
415, 416	5.	Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu		
419	7.	Ostale dugoročne obaveze	499	885
408	D) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE			
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE		10.098.899	9.603.629
42	I. Kratkoročne finansijske obaveze		1.002.530	19.498
420	1.	Obaveze prema povezanim pravnim licima		
421	2.	Obaveze po kratkoročnim vrijednosnim papirima		
422	3.	Kratkoročni krediti uzeti u zemlji	1.000.000	-
423	4.	Kratkoročni krediti uzeti u inostranstvu		
424, 425	5.	Kratkoročni dio dugoročnih obaveza		
429	7.	Ostale kratkoročne finansijske obaveze	2.530	19.498

43	II. Obaveze iz poslovanja		8.032.559	7.640.696
430	1.	Primljeni avansi, depoziti i kaucije	450.066	101.986
431	2.	Dobavljači - povezana pravna lica		
432	3.	Dobavljači u zemlji	7.572.167	7.540.396
433	4.	Dobavljači u inostranstvu	10.326	(1.791)
439	5.	Ostale obaveze iz poslovanja	-	105
44	III. Obaveze iz specifičnih poslova			
45	IV. Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih		873.574	1.576.891
450 do 452	1.	Obaveze po osnovu plaća i naknada plaća	859.432	1.555.394
453 do 455	2.	Obaveze po osnovu naknada plaća koje se refundiraju	14.142	21.497
456 do 458	3.	Obaveze za ostala primanja zaposlenih		
46	V. Druge obaveze		7.382	13.753
47	VI. Obaveze za PDV		182.854	235.340
48 bez 481	VII. Obaveze za ostale poreze i druge dažbine			
481	VIII. Obaveze za porez na dobit			117.451
49 bez 495	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA			
495	G) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE			
	POSLOVNA PASIVA		22.392.361	28.887.310
89	Vanbilansna pasiva		137.937.566	138.341.787
	Ukupna pasiva		160.329.927	167.229.097

Bilans uspjeha za period 01.01.-31.12.2016. godine

Tabela 2

Grupa	POZICIJA	Bilješka	I Z N O S	
			Tekuća godina 2016.	Prethodna godina 2015.
1	2	3	5	6
	I. DOBIT ILI GUBITAK PERIODA			
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI			
	Poslovni prihodi		38.639.924	38.752.969
60	1. Prihodi od prodaje robe			
600	a) Prihodi od prodaje robe povezanim pravnim licima			
601	b) Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu			
602	c) Prihodi od prodaje robe na stranom tržištu			
61	2. Prihodi od prodaje učinaka		38.573.385	38.660.802
610	a) Prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim licima			
611	b) Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu		38.573.385	38.660.802
612	c) Prihodi od prodaje učinaka na stranom tržištu			
62	3. Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka			
65	4. Ostali poslovni prihodi		66.539	92.167
	Poslovni rashodi		38.423.170	37.510.956
50	1. Nabavna vrijednost prodane robe		22.123.333	21.764.109
51	2. Materijalni troškovi		2.338.763	1.741.760
52	3. Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja		10.402.796	10.142.817
520, 521	a) Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima		9.107.576	9.171.497
523, 524	b) Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih		854.484	550.358
527, 529	c) Troškovi naknada ostalim fizičkim licima		440.736	420.962
53	4. Troškovi proizvodnih usluga		1.818.716	2.002.700
540 do 542	5. Amortizacija		1.000.263	920.781
543 do 549	6. Troškovi rezervisanja			
55	7. Nematerijalni troškovi		739.299	938.789
poveć. 11 i 12, ili 595	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka			
smanj. 11 i 12, ili 596	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka			
	Dobit od poslovnih aktivnosti		216.754	1.242.013
	Gubitak od poslovnih aktivnosti			
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI			
66	Finansijski prihodi		181.013	161.462
660	1. Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica			
661	2. Prihodi od kamata		181.013	161.462
662	3. Pozitivne kursne razlike			
663	4. Prihodi od efekata valutne klauzule			
664	5. Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja			
669	6. Ostali finansijski prihodi			

56	Finansijski rashodi		394.756	372.776
560	1. Finansijski rashodi iz odnosa s povezanim pravnim licima			
561	2. Rashodi kamata		394.756	372.776
569	5. Ostali finansijski rashodi			
	Dobit od finansijske aktivnosti			
	Gubitak od finansijske aktivnosti		213.743	211.317
	Dobit redovne aktivnosti		3.011	1.030.699
	Gubitak redovne aktivnosti			
	OSTALI PRIHODI I RASHODI			
67 bez 673	Ostali prihodi i dobici			
670	1. Dobici od prodaje stalnih sredstava			
677	7. Naplaćena otpisana potraživanja			
679	9. Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi			
57 bez 573	Ostali rashodi i gubici		6.992.845	453.027
570	1. Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava		11.865	2.519
575	5. Gubici od prodaje materijala			
576	6. Manjkovi		-	5.750
577	7. Rashodi iz osnova zaštite od rizika			
578	8. Rashodi po osnovu ispravke vrijed. i otpisa potraživanja		6.636.198	123.818
579	9. Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi		344.782	320.940
	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda			
	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda		6.992.845	453.027
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA			
68 bez 688	Prihodi iz osnova usklađivanja vrij.sredstava			
680	1. Prihodi od usklađivanja vrij. nematerijalnih sredstava			
681	2. Prihodi od usklađ. vrij.materijalnih stalnih sredstava			
685	6. Prihodi od usklađivanja vrijednosti zaliha			
689	9. Prihodi od usklađivanja vrijednosti ostalih sredstava			
58 bez 588	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava			
580	1. Umanjenje vrijednosti nematerijalnih sredstava			
581	2. Umanjenje vrijednosti materijalnih stalnih sredstava			

585	6. Umanjenje vrijednosti zaliha			
589	8. Umanjenje vrijednosti ostalih sredstava			

dio 64	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava			
640	Povećanje vrij.investicijskih nekretnina koja se ne amortizuju			
642	Povećanje vrijednosti ostalih sredstava koja se ne amortizuju			
dio 64	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava			
643	Smanjenje vrij.investicijskih nekretnina koje se ne amortizuju			
	Dobit od usklađivanja vrijednosti			
	Gubitak od usklađivanja vrijednosti			
690, 691	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika			
590, 591	Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika			
	DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA			
	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza			577.672
	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza		6.989.834	
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA			
dio 721	Porezni rashodi perioda		-	117.016
dio 722	Odloženi porezni rashodi perioda			
dio 723	Odloženi porezni prihodi perioda			
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA			460.656
	Neto dobit neprekinutog poslovanja			
	Neto gubitak neprekinutog poslovanja		6.989.834	
	DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA			
673 i 688	Prihodi i dobiti iz osnova prodaje i usklađivanja vrijednosti			
573 i 588	Rashodi i gubici iz osnova prodaje i usklađivanja vrijednosti			
	Dobit prekinutog poslovanja			
	Gubitak prekinutog poslovanja			
dio 72	Porez na dobit od prekinutog poslovanja			
	Neto dobit prekinutog poslovanja			
	Neto gubitak prekinutog poslovanja			
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA			
	Neto dobit perioda			460.656
	Neto gubitak perioda		6.989.834	
723	Međuidividue i druge raspodjele dobiti u toku perioda			

	II. OSTALA SVEOBUH VATNA DOBIT ILI GUBITAK			
	1. Dobici od realizacije revalorize. rezervi stalnih sredstava			
	2. Dobici od promjene fer vrijednosti finansijskih sredstava			
	6. Ostali nerealizovani dobici i dobici utvrđeni direktno u kapitalu			
	GUBICI UTVRĐENI DIREKTNO U KAPITALU			
	Ostala sveobuhvatna dobit prije poreza			
	Ostali sveobuhvatni gubitak prije poreza			
	Obračunati odloženi porez na ostalu sveobuhvatnu dobit			
	Neto ostala sveobuhvatna dobit			
	Neto ostali sveobuhvatni gubitak			
	Ukupno neto ostala sveobuhvatna dobit perioda			460.656
	Ukupno neto ostali sveobuhvatni gubitak		6.989.834	
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu		6.989.834	460.656
	a) vlasnicima matice			
	b) vlasnicima manjinskih interesa			
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak prema			
	a) vlasnicima matice			
	b) vlasnicima manjinskih interesa			
	Zarada po dionici:			
	a) obična			
	b) razdijeljena			
	Prosječan broj zaposlenih:			
	- na bazi sati rada		488	477
	- na bazi stanja krajem svakog mjeseca			

**Izveštaj o gotovinskim tokovima
direktna metoda za 2016. godinu**

Tabela 3

R. br.	O P I S	Oznaka za AOP	I Z N O S	
			Tekuća godina	Prethodna godina
0	1	2	3	4
A.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I.	Prilivi gotovine iz poslovne aktivnosti (302 do 304)	301	44.925.521	45.356.800
1.	Prilivi od kupaca i primljeni avansi	302	44.719.532	45.085.116
2.	Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	303		
3.	Ostali prilivi od poslovne aktivnosti	304	205.989	271.684
II.	Odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (306 do 310)	305	45.545.274	45.390.284
1.	Odliv iz osnova isplate dobavljačima i dati avansi	306	31.259.892	33.444.275
2.	Odliv iz osnova plaća, naknada plaća i drugih primanja zaposlenih	307	11.184.159	9.747.955
3.	Odliv iz osnova plaćenih kamata	308	394.756	372.776
4.	Odliv iz osnova poreza i drugih dažbina	309	2.380.135	1.546.550
5.	Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	310	326.332	278.728
III.	Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (301-305)	311		
IV.	Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (305-301)	312	619.753	33.484
B.	GOTOVINSKI TOK IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			
I.	Priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (314 do 319)	313	106.540	161.462
1.	Priliv iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	314		
2.	Priliv iz osnova prodaje dionica i udjela	315		
3.	Priliv iz osnova prodaje stalnih sredstava	316		
4.	Priliv iz osnova kamata	317	106.540	161.462
5.	Priliv iz osnova dividend i učešća u dobiti	318		
6.	Priliv iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	319		
II.	Odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (321 do 324)	320		
1.	Odliv iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	321		
2.	Odliv iz osnova kupovine dionica i udjela	322		
3.	Odliv iz osnova kupovine stalnih sredstava	323		
4.	Odliv iz ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	324		
III.	Neto prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (313-320)	325	106.540	161.462
IV.	Neto odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (313-320)	326		

C	GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
I.	Priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (328 do 331)	327	2.000.000	2.000.000
1.	Priliv iz osnova povećanja osnovnog kapitala	328		
2.	Priliv iz osnova dugoročnih kredita	329		
3.	Priliv iz osnova kratkoročnih kredita	330	2.000.000	2.000.000
4.	Priliv iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	331		
II.	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (333 do 338)	332	1.000.000	2.000.000
1.	Odliv iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	333		
2.	Odliv iz osnova dugoročnih kredita	334		
3.	Odliv iz osnova kratkoročnih kredita	335	1.000.000	2.000.000
4.	Odliv iz osnova finansijskog lizinga	336		
5.	Odliv iz osnova isplaćenih dividendi	337		
6.	Odliv iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	338		
III.	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (327-332)	339	1.000.000	
IV.	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (332-327)	340		
D.	UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (301+313+327)	341	47.032.061	47.518.262
E.	UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (305+330+332)	342	46.545.274	47.390.284
F.	NETO PRILIV GOTOVINE (341-342)	343	486.787	127.978
G.	NETO ODLIV GOTOVINE (342-341)	344		
H.	Gotovina na početku izvještajnog perioda	345	345.605	217.627
I.	Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	346		
J.	Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	347		
K.	Gotovina na kraju izvještajnog perioda (345+343-344+346-347)	348	832.393	345.605

Izveštaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2016. godine

Tabela broj 4

Red. broj	Vrsta promjene u kapitalu	Dioničarski i drugi oblici osnovnog kapitala	Revaloriz. rezerve (MRS 16, MRS 21 i MRS 38)	Nerealizovani dobiti/gubici p osnovu finans. imovine raspol za prodaju	Ostale rezerve (emisiona premija, zak. i stat. rezerve)	Akumulirana nerasp. dobit /nepokriveni gubitak	Ukupno (3+4+5+6+7)	Manjinski interes	Ukupni kapital (8+9)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1.	Stanje na dan 31.12.2014. godine	2.000				12.681.872	12.683.872		12.683.872
4.	Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2013. godine odnosno 01.01.2015. godine	2.000				12.681.872	12.683.872		12.683.872
9.	Neto dobit/gubitak perioda iskazana u bilanci uspjeha	-				460.656	460.656		460.656
12.	Stanje na dan 31.12.2015. god.	2.000				13.142.528	13.142.528		13.142.528
15.	Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2015. godine odnosno 01.01.2016. godine	2.000				13.142.529	13.142.529		13.142.529
19.	Neto dobit/gubitak perioda iskazana u bilanci uspjeha					(6.989.834)	(6.989.834)		(6.989.834)
20.	Neto dobiti / gubici perioda priznati direktno u kapitalu				700.000	(700.000)			
21.	Objavljene dividende i dr. obl. rasp. dob. i pok. gub.								
22.	Emis. dion. Kapit. i dr. oblici pov. ili smanj. osn. kap.								
23.	Stanje na dan 31.12.2016. godine	2.000			700.000	5.452.695	6.154.695		6.154.695

3. UVOD

Revizija finansijskih izvještaja Preduzeća, obavljena je na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH i drugim relevantnim propisima, kao i na osnovu godišnjeg plana revizija.

4. OPĆI DIO

Javno preduzeće za komunalne djelatnosti „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH osnovano je kao preduzeće s ograničenom odgovornošću za distribuciju i prodaju električne energije, sakupljanje, prečišćavanje i distribuciju vode, prikupljanje i obradu otpadnih voda, prikupljanje i obradu ostalog otpada, kao i druge djelatnosti koje služe registriranim djelatnostima, a koje su sukladno sa važećom klasifikacijom djelatnosti u Distriktu, utvrđene Statutom preduzeća.

Preduzeće je pravno lice, osnovano prema Zakonu o javnim preduzećima Brčko distrikta BiH („Sl. glasnik Brčko distrikta BiH“ brojevi: 15/06; 05/07; 19/07; 01/08; 24/08 i 17/16) odlukom Skupštine Brčko distrikta BiH o osnivanju Javnog Preduzeća, broj 0-02-022-81/07 od 26.06.2007. godine, ispravkom odluke broj: 0-02-022-81/07-1 od 17.07 2007. godine i Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju broj 01-02-111/08 od 12.06.2008.godine.

Preduzeće je na osnovu Zakona o sudskom registru Brčko distrikta BiH („Sl. glasnik Brčko distrikta BiH“ brojevi: 9/01, 10/02, 14/02, 14/02, 5/03 i 8/03) registrovano kod Osnovnog suda Brčko distrikta BiH dana 28.12.2007.godine pod brojem 096-0-Reg-07-000889.

Naziv Javnog preduzeća glasi: Javno preduzeće za komunalne djelatnosti „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH.

Skraćeni naziv firme je JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH.

Sjedište Preduzeća je u Brčkom, ulica Studentska broj 13.

Osnivač Preduzeća je Brčko distrikt BiH sa osnivačkim kapitalom u iznosu u iznosu od 2.000,00 KM, što predstavlja 100% kapitala.

Preduzeće je ekonomska i poslovna cjelina, a organizovano je u četiri radne jedinice:

- RJ Elektrodistribucija,
- RJ Vodovod i kanalizacija,
- RJ Čistoća i
- RJ Administracija.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih mjesta Javnog preduzeća predviđeno je 498 zaposlenih, dok je na dan 31.12.2016. godine broj zaposlenih bio 470 na neodređeno vrijeme, 17 na određeno vrijeme i 11 pripravnika. Za 7 zaposlenika radni odnos miruje.

5. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Preduzeća za 2016. godinu, izvršene finansijske transakcije iskazane u tim izvještajima, te usklađenost finansijskog poslovanja sa zakonskim propisima.

Cilj revizije je da se na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa važećom zakonskom regulativom i primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja. Revizija uključuje i procjenu da li rukovodstvo Preduzeća primjenjuje zakone i ostale važeće propise i akte, koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene u okviru datih ovlaštenja, ocjenu finansijskog upravljanja, ocjenu sistema internih kontrola u pogledu zaštite imovine i otkrivanja i sprečavanja značajno pogrešnih prikazivanja u finansijskim izvještajima.

Obim revizije utvrđen je internim planskim dokumentima revizije. Sistemom uzorkovanja smo ispitali značajne procese vezane za planiranje, upravljanje i rukovođenje poslovnim aktivnostima, imovinu i izvore, potraživanja i obaveze, prihode i rashode, kao i značajnije procedure javnih nabavki. Obzirom da je revizija obavljena na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Revizija je uključila i davanje preporuka za dalji rad za područja koja smo ocijenili bitnim, a u kojima su uočeni nedostaci vezani za finansijsko poslovanje i izvještavanje.

Svi iznosi u finansijskim izvještajima iskazani su u KM.

6. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE

Ured za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH, izvršio je reviziju finansijskih izvještaja Javnog preduzeća za 2015. godinu i dostavio konačan izvještaj broj: 01-02-03-13-268/16 od 06.06.2016. godine.

Revizijom smo utvrdili, da je Preduzeće 07.09.2016. godine sačinilo Akcioni plan postupanja po preporukama Ureda za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH, tako da isti nije u zakonskom roku od 30 dana dostavilo Uredu za reviziju, što nije u skladu sa odredbama člana 17 stav 2 Zakona o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je, izradu i dostavljanje Programa mjera za prevazilaženje propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizorskom izvještaju vršiti u roku propisanom odredbama Zakona o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH.

Ured – Kancelarija za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH
Osvrtom na preporuke date u Izvještaju o reviziji za 2015. godinu, te uvidom u preduzete aktivnosti utvrdili smo sljedeće:

- **Preduzeće je provelo preporuke koje se odnose na:**
  - detaljno obrazlaganje stanja značajnih spornih potraživanja u zabilješkama uz finansijske izvještaje, u skladu sa odredbama Pravilnika o računovodstvu Preduzeća;
  - procjenu naplativosti svih spornih potraživanja, kako je to predviđeno Pravilnikom o računovodstvenim politikama i preporukama MRS 1- Prezentacija finansijskih izvještaja;
  - pravovremenost uplate poreza i doprinosa na plate koja je uspostavljena krajem godine;
  - usklađivanje Pravilnika o radu sa zakonskim propisima.
- **Preduzeće je djelimično provelo preporuku koja se odnosi na:**
  - nastavak aktivnosti na zaključivanju ugovora sa korisnicima usluga prikupljanja i odvoza smeća (domaćinstvima) u skladu sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima, u cilju povećanja svrsishodnosti i racionalnosti pružanja usluga odvoza smeća i efikasnije naplate potraživanja;
  - pokretanje aktivnosti na okončanju diobenog bilansa i upisa povećanja osnovnog kapitala, za iznos nekretnina i pokretnih stvari preuzetih od strane osnivača prilikom osnivanja.
- **Preduzeće nije provelo preporuke koje se odnose na:**
  - iskazivanje osnivačkog uloga na poziciji državnog kapitala;
  - upis povećanja osnovnog kapitala iz akumulirane dobiti kod Osnovnog suda Brčko distrikta BiH.

7. NALAZI I PREPORUKE

7.1. *Rukovodstvo i sistem internih kontrola*

Organ upravljanja u Preduzeću je Upravni odbor, koji se, u skladu s članom 11 Zakona o javnim preduzećima Brčko distrikta BiH i članom 24 Statuta Javnog preduzeća “Komunalno Brčko” d.o.o. sastoji od 5 članova koje imenuje gradonačelnik Brčko distrikta BiH na period od četiri godine. Upravni odbor je u prvoj polovini 2016. godini radio u sazivu od 2012. godine.

Ovlašteno lice za zastupanje preduzeća je direktor. U pravnim poslovima s trećim licima, na osnovu Odluke o osnivanju, direktor može samostalno zaključivati ugovore do iznosa od 60.000,00 KM, a preko tog iznosa uz saglasnost Upravnog odbora. Preduzeće je dalo prokuru kao pismenu ovlast za preduzimanje pravnih radnji u ime preduzeća i istu registrovalo u Osnovnom sudu.

Ured – Kancelarija za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH
Poslove direktora preduzeća do 19.03.2016. godine obavljao je direktor imenovan Odlukom Upravnog odbora Preduzeća od 19. 03. 2012. godine.

Zbog isteka mandata direktoru, Upravni odbor (kome je početkom godine također istekao mandat) je Odlukom od 29.02.2016. godine istog imenovao kao vršioca dužnosti od 19.03.2016. godine na period od dva mjeseca.

Odlukom Upravnog odbora od 17.05.2016. godine produženo je imenovanje vršioca dužnosti za još dva mjeseca, odnosno do 18.07.2016. godine.

Dana 04.07.2016. godine, zbog isteka mandata Upravnom odboru Preduzeća, i neblagovremenog imenovanja novog Upravnog odbora, Skupština Brčko distrikta BiH je imenovala vršioca dužnosti direktora Preduzeća, do izbora novog direktora, a najduže 6 mjeseci. Na redovnoj sjednici od 13.07.2016. godine Skupština Brčko distrikta BiH je donijela odluku o utvrđivanju prestanka mandata ranijem direktoru sa danom 18.03.2016. godine, odnosno danom isteka mandata i dopunu odluke o imenovanju vršioca dužnosti direktora.

Nakon okončanja postupka, na prijedlog Komisije za izbor kandidata za članove Upravnog odbora Preduzeća, dana 25.07.2016. godine Gradonačelnik Brčko distrikta BiH je donio odluku o imenovanju člana Upravnog odbora Preduzeća, čime su stvorene pretpostavke za zakonito upravljanje Preduzećem.

Prema Statutu, unutrašnja organizacija preduzeća se sastoji iz radnih jedinica u kojima se osnivaju službe i utvrđuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, koji donosi Upravni odbor uz saglasnost osnivača. U Preduzeću je uspostavljena interna revizija. Zbog trenutne upražnjenosti radnog mjesta internog revizora, u toku 2016. godine izvršeno je popunjavanje na određeno vrijeme do dvije godine. Interni revizor je neposredno odgovoran direktoru Preduzeća. Osim internog revizora na poslovima interne revizije je angažovan i stručni saradnik za internu reviziju.

Revizijski tim je izvršio procjenu funkcionisanja sistema internih kontrola na osnovu provedene revizije određenih procesa poslovanja i utvrdio, da je Preduzeće u značajnom dijelu normativno uredilo kontrolne aktivnosti. Preduzeće je donijelo značajan broj akata i pisanih pravila kojima su u najvećem dijelu uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka u okviru radnih procesa, u skladu sa propisanim i dodijeljenim ovlaštenjima. Odgovornost na uspostavi i funkcionisanju sistema internih kontrola je na rukovodstvu Preduzeća, a osnova funkcionalnog sistema internih kontrola je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja, sagledavanje svih poslovnih i drugih rizika i zasnivanje kontrolnih, informativnih, nadzornih i dugih poslovnih aktivnosti na sprečavanju ili umanjeњу njihovog uticaja na poslovanje preduzeća putem umanjeņa njihovih efekata ili prebacivanju na treća lica (osiguranje djelatnosti).

Kontrolno okruženje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih i internih propisa i pravila.

Revizijom je također utvrđeno, da su usvojene politike i procedure postupanja uposlenih za glavne procese poslovanja, uspostavljeni u dovoljnoj mjeri da obezbijede razumno uvjerenje da su postignuti osnovni ciljevi redovnih aktivnosti, dok ne osiguravaju efikasno upravljanje i pouzdanu i adekvatnu zaštitu imovine od mogućih gubitaka.

Pogreške u finansijskom poslovanju u 2016. godini koje se odnose na iskazivanje nabavne vrijednosti i ispravke vrijednosti stalne imovine, prometa sredstava u pripremi, nepotpunost

Ured – Kancelarija za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH
popisa zaliha, nepostojanje analitičke vrijednosne evidencije sitnog inventara u upotrebi, propusti pri očitovanju količina isporučene električne energije i vode, neblagovremeno preduzimanje mjera naplate potraživanja i praćenje rokova kod ugovaranja odloženog obročnog plaćanja, nastanak spornih potraživanja za djelatnosti za koje je propisana uplata unaprijed, iskazivanje ročnosti obaveza prema povezanom licu, obračun i isplata povećanja plata bez postojanja jasnih i dokazivih kriterija, zaključivanje ugovora o djelu za obavljanje redovnih poslova i preko maksimalnog zakonskog roka, kao i nedosljedna primjena propisa prilikom nabavke usluga reprezentacije ukazuju na postojanje nedostataka u funkcionisanju sistema internih kontrola.

Potrebno je u cilju adekvatnog funkcionisanja sistema internih kontrola, odredbe usvojenih akata i kontrolnih procedura kontinuirano usklađivati sa zakonom i izazovima koji se javljaju u svakodnevnom poslovanju, te obezbijediti njihovo izvršavanje, uspostavljanjem adekvatnih procedura informisanja i komunikacije i efektivnog nadzora, uz dosljedno poštivanje odredbi zakonskih propisa.

7.2. Izrada, donošenje i realizacija plana poslovanja

Odredbama člana 30 Statuta Preduzeća utvrđena je obaveza i nadležnost za donošenje godišnjeg plana poslovanja Preduzeća.

Izrada godišnjeg plana poslovanja preduzeća započinje izradom planova radnih jedinica koje prave rukovodioci uz specificiranje planiranih zadataka i zbirnu procjenu potrebnih sredstava za njihovu realizaciju, a završava njihovim objedinjavanjem na nivou preduzeća.

Revizijom smo utvrdili da je poslovni plan za 2016. godinu usvojen na 50. redovnoj sjednici Upravnog odbora odlukom broj: 01-11706/15 od 15.12.2015. godine s elementima:

Ukupno planirani prihodi	39.745.000,00 KM
Ukupno planirani rashodi	39.365.100,00 KM

Planirana dobit (razlika prihoda i rashoda): _____ 379.900,00 KM

U toku godine vršene su dvije izmjene i dopune plana poslovanja u dijelu plana javnih nabavki bez uticaja na prihode i rashode.

Također smo utvrdili da odluka o usvajanju poslovnog plana ne sadrži ključne elemente poslovnog plana, tako da nije osigurana dovoljna pouzdanost istovjetnosti sadržaja plana s planiranim veličinama prezentiranim prilikom njegovog donošenja.

Preduzeće je sačinilo plan nabavki kao izvod poslovnog plana koji je objavljen na web-stranici Preduzeća.

U narednoj tabeli dajemo uporedni pregled značajnih pozicija planiranih i ostvarenih prihoda i rashoda:

Opis	Ostvareno 2015.	2016.		Indeks	
		Plan	Ostvareno	5/3	5/4
2	3	4	5	6	7
RASHODI I GUBICI					
Nabavna vrijednost prodate robe	21.764.109	22.465.000	22.123.333	101,7	98,5
Troškovi sirovina i materijala	844.260	1.129.000	1.498.301	177,5	132,7
utrošena energija i gorivo	759.423	765.000	710.580	93,6	92,9
Utrošeni rezervni dijelovi	79.436	66.500	56.045	70,6	84,3
Otpis sitnog inventara ..	58.641	36.500	73.837	125,9	202,3
Materijalni troškovi	1.741.760	1.997.000	2.338.763	134,3	117,1
Troškovi bruto plata i naknada	9.171.497	9.425.140	9.107.576	99,3	96,6
Troškovi službenih putovanja	29.192	38.000	25.369	86,9	66,8
Ostale naknade zaposlenim	521.166	647.760	829.115	159,1	128,0
Naknade drugim fizičkim licima	420.962	357.000	440.736	104,7	123,5
Troškovi plata i naknada	10.142.817	10.467.900	10.402.796	102,6	99,4
Usluge izrade i dorade učinaka	78.882	100.500	104.526	132,5	104,0
Transportne usluge	45.003	50.000	15.567	34,6	31,1
Usluge održavanja	265.731	371.200	328.414	123,6	88,5
Troškovi zakupa	1.215.967	986.000	945.057	77,7	95,8
Ostale proizvodne usluge	397.117	530.500	425.152	107,1	80,1
Troškovi proizvodnih usluga	2.002.700	2.038.200	1.818.716	90,8	89,2
Amortizacija	920.781	860.000	1.000.263	108,6	116,3
Troškovi neproizvodnih usluga	197.343	214.000	168.663	85,5	78,8
Troškovi reprezentacije	39.181	35.600	73.735	188,2	207,1
Premije osiguranja	125.500	94.000	107.727	85,8	114,6
Usluge platnog prometa	79.694	84.400	44.793	56,2	53,1
Poštanske usluge	81.784	100.000	86.483	105,7	86,5
Takse i naknade	200.220	155.000	123.710	61,8	79,8
Ostali nematerijalni troškovi	215.067	259.000	134.188	62,4	51,8
Neproizvodne usluge	938.789	942.000	739.299	78,8	78,5
Kamate	372.776	353.000	394.756	105,9	111,8
Rashodi rashodovanja stalnih s.	2.519	11.360	11.865	471,0	104,4
Rashodi od IV potraživanja	123.818	184.008	6.636.199	5.359,6	
Rashodi i gubici na zalihama	5.750	46.632	0	0,0	0,0
Ostali rashodi i gubici	132.087	242.000	6.648.064		
Rashodi od umanjenja vrijednosti i dr.	320.940	0	344.781	107,4	
Ukupni rashodi i gubici	38.336.759	39.365.100	45.810.771	119,5	116,4
PRIHODI I DOBICI					
Poslovni prihodi	38.660.803	39.333.000	38.573.385	99,8	98,1
Finansijski prihodi	161.462	292.000	181.013	112,1	62,0
Ostali prihodi i dobiti	92.167	120.000	66.539	72,2	55,4
Ukupni prihodi i dobiti	38.914.432	39.745.000	38.820.937	99,8	97,7
Finansijski rezultat	577.673	379.900	-6.989.834		

Ured – Kancelarija za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH
Revizijom realizacije poslovnog plana i godišnjeg izvještaja o poslovanju uočili smo određene nedostatke i nepravilnosti koje se ogledaju u:

- Godišnji izvještaj o poslovanju je sačinjen u formatu koji daje podatke o realizovanim veličinama u odnosu na protekle periode, dok ne omogućava uporedivost planiranih i realizovanih aktivnosti i planiranih i ostvarenih prihoda i rashoda koji su rezultat njihovog provođenja.
- Preduzeće nije u potpunosti uspostavilo planiranje i finansijsko izvještavanje po djelatnostima u dijelu objektiviziranih ključeva za raspored općih troškova administracije.
- Preduzeće nije u potpunosti uspostavilo planiranje, praćenje i izvršavanje pojedinih rashoda za okvirnim veličinama odobrenim u poslovnom planu.
- Preduzeće nije uspostavilo periodično izvještavanje u toku godine u cilju praćenja planiranih i ostvarenih finansijskih veličina.

Godišnji plan poslovanja za 2017. godinu usvojen je 28.12.2016. godine, u zakonskom roku, a na davanje saglasnosti osnivača upućen je 05.04.2017. godine.

Potrebno je u odluku o usvajanju poslovnog plana uključiti ključne pokazatelje čime će se osigurati jednostavna i pouzdana naknadna identifikacija njegovog sadržaja.

Potrebno je uspostaviti kontinuirano periodično izvještavanje o rezultatima poslovanja u cilju stvaranja uslova za blagovremeno preduzimanje mjera i aktivnosti na otklanjanju uzroka negativnih odstupanja.

Potrebno je Poslovni plan sačinjavati i blagovremeno dostavljati osnivaču na saglasnost, kako bi isti stupio na snagu prije početka godine na koju se odnosi, čime se stvaraju pretpostavke za legalno i racionalno upravljanje poslovanjem.

7.3. Bilans stanja na dan 31.12.2016. godine

7.3.1. Stalna sredstva i dugoročni plasmani

U Bilansu stanja na dan **31.12.2016.** godine stalna sredstva su iskazana u neto iznosu od **10.973.078,00 KM**, od čega se 1.772.105,00 KM odnosi na nematerijalna stalna sredstva, dok se 9.200.973,00 KM odnosi na nekretnine, postrojenja i opremu.

Nematerijalna sredstva iskazana su u iznosu 1.772.105,23 KM sa sljedećom strukturom:

Vrsta stalnih sredstava	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Neto vrijednost (2-3)
1	2	3	4
Licence i druga prava	300.400,10	166.666,56	133.733,54
Ulaganja u tuđa materijalna sredstva	6.888,88	2.295,22	4.593,66
Ostala nematerijalna sredstva	2.494.524,13	860.746,10	1.633.778,03
Ukupno:	2.801.813,11	1.029.707,88	1.772.105,23

Preduzeće je u 2016. godini izvršio nabavku nematerijalne imovine u iznosu od 95.872,29 KM od čega je 79.834,48 KM evidentirano preko sredstava u pripremi a 16.037,81 KM je evidentirano direktno na poziciji sredstva bez objavljivanja u zabilježkama uz finansijske izvještaje.

Potrebno je nabavku svih stalnih sredstava evidentirati preko sredstava u pripremi u cilju stvaranja pretpostavki za pouzdano izvještavanje o realizovanim nabavkama u toku godine.

Nekretnine, postrojenja i oprema

U Bilansu stanja iskazane su nekretnine, postrojenja i oprema sa nabavnom vrijednošću 20.041.974,00, ispravkom vrijednosti 10.841.001,00 KM i sadašnje vrijednosti u iznosu od 9.200.973,00 KM.

Revizijom je utvrđeno da su u nabavnu vrijednost i ispravku vrijednosti uključeni iznosi rashodovane imovine i promet sredstava u pripremi, tako da stanje nabavne vrijednosti i ispravke vrijednosti nakon isknjižavanja dajemo u sljedećem pregledu. Pogreška nije imala uticaj na iskazanu sadašnju vrijednost.

Vrsta materijalnih stalnih sredstava	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Neto vrijednost (2-3)
1			
021-Građevinski objekti	5.700.642,18	1.278.071,67	4.422.570,51
022-Postrojenja i oprema	6.170.800,95	2.080.706,37	4.090.094,58
023- Inventar	1.767.915,26	1.354.296,20	413.619,06
024-Transportna sredstva	3.843.251,34	3727.748,32	115.503,02
025-Investicije u toku	159.185,83	0	159.185,83
Ukupno:	17.641.795,56	8.440.822,56	9.200.973

Potrebno je prilikom sastavljanja bilansa stanja na dan izvještavanja iz nabavne vrijednosti i ispravke vrijednosti stalne imovine isključiti efekte rashodovanja imovine u cilju realnijeg iskazivanja stanja njene otpisanosti.

7.3.2. Tekuća sredstva

Vrijednost tekućih sredstava iskazana je u iznosu od **11.419.283,00 KM** i manja su, u odnosu na isti dan prethodne godine, za 6.101.797,00 KM, a struktura istih data je u slijedećoj tabeli:

R. br.	Opis tekućih sredstava	Iznos u KM		Struktura 2016. g.	Indeks 3/2* 100
		2015. godina	2016. godina		
				%	
0	1	2	3	4	5
I	Zalihe (2+3)	2.524.640,00	2.357.151,00	20,6	93,4
1	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	2.524.640,00	2.357.151,00	20,6	93,4
2	Predujmovi za zalihe (avansi)	-	-	-	-
II	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani (3+4+5+6)	14.996.440,00	9.062.132,00	79,4	60,4
3	Gotovina i ekvivalenti gotovine	345.605,00	832.393,00	7,3	240,9
4	Kupci u zemlji	13.657.727,00	7.757.688,00	67,9	56,8
5	Druga kratkoročna potraživanja	502.797,00	326.954,00	2,9	65,0
6	Aktivna vremenska razgraničenja	490.311,00	145.097,00	1,3	29,6
	UKUPNO TEKUĆA SREDSTVA (I+II)	17.521.080,00	11.419.283,00	100,0	65,2

Zalihe

Stanje zaliha materijala i sitnog inventara Preduzeća iskazano je u iznosu od **2.357.150,90 KM**. Vrijednost zaliha, na navedeni dan, po radnim jedinicama iznosi kako slijedi:

a)	RJ Vodovod	995.517,42 KM
b)	RJ Čistoća	286.893,82 KM
c)	RJ Elektrodistribucija	1.067.702,68 KM
d)	RJ Administracija	7.036,98 KM
U K U P N O		2.357.150,90 KM

Uvidom u popisne liste i elaborat u popisu utvrdili smo da popisom nisu obuhvaćene zalihe sitnog inventara na skladištu u RJ Administracija u iznosu 7.036,98 KM, što znači da je popis nekompletan i da nije izvršeno stvarno usaglašavanje sa stanjem u glavnoj knjizi.

Postojeća analitička evidencija sitnog inventara u upotrebi ne sadrži njegovu nabavnu vrijednost, tako da ne obezbjeđuje pouzdanu identifikaciju pojedinačnog sredstva prilikom inventarisanja, utvrđivanja manjkova ili rashodovanja.

Potrebno je popisom zaliha obuhvatiti sve zalihe i izvršiti sravnjenje sa knjigovodstvenim evidencijama, po svim pozicijama imovine i radnim jedinicama.

Potrebno je uspostaviti analitičku evidenciju sitnog inventara u upotrebi koja obezbjeđuje sve podatke za identifikaciju i utvrđivanje pojedinačne vrijednosti stavke neophodne za preduzimanje adekvatnih mjera prilikom promjena njihovog stanja.

Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani

U finansijskim izvještajima Preduzeća, ukupna gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani iskazana su u iznosu od 9.062.132,00 KM, kako slijedi:

a) Gotovina i ekvivalenti gotovine	832.393,00 KM
b) Kratkoročna potraživanja	8.084.642,00 KM
c) Aktivna vremenska razgraničenja	145.097,00 KM

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti iskazani su u iznosu 832.393,02 KM i odnose se na novčana sredstva:

Na transakcijskom računu NLB banka d.d.	621.643,86 KM
Na transakcijskom računu „UniCredit Bank“ d.d.	197.827,30 KM
Na transakcijskom računu “Raiffeisen bank” d.d.	4.624,93 KM
Na transakcijskom računu NLB Razvojna banka a.d.	2,50 KM
Devizni račun u zemlji „UniCredit bank“ d.d.	7.490,34 KM
Devizni račun u zemlji “NLB bank” d.d.	44,95 KM
Blagajna u domaćoj valuti	759,14 KM

Kratkoročna potraživanja

U finansijskim izvještajima Preduzeća, ukupna potraživanja iskazana su u iznosu od 8.084.641,09 KM.

Struktura ukupnih potraživanja data je u slijedećem pregledu:

a) Potraživanja od kupaca u zemlji	7.757.687,72 KM
b) Potraživanja za zatezne kamate	272.058,10 KM
c) Potraživanja od FZO za bolovanja	28.904,27 KM
d) Potraživanja akontacija poreza na dobit	25.991,22 KM

Potraživanja od kupaca u zemlji

U Bilansu stanja na dan 31.12.2016. godine iskazano je stanje potraživanja od kupaca u zemlji u iznosu od 7.757.687,72 KM.

Ured – Kancelarija za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH
 Struktura potraživanja od kupaca u zemlji data je u pregledu kako slijedi:

Vrsta učinka	Redovna potraživanja	Sporna potraživanja	Ispravka vrijednosti	Neto vrijednost
Isporuka električne energija	5.831.308	2.688.831	2.672.287	5.847.852
Isporuke vode i usluge kanalizacije	474.723	1.026.831	691.555	809.999
Usluge odvoza smeća	592.001	1.418.876	1.413.864	597.013
Ostale usluge preduzeća	502.824	1.247.944	1.247.944	502.824
Zatezne kamate	272.058	215.293	215.293	272.058
U K U P N O :	7.672.914	6.597.775	6.240.943	8.029.746

Ispravka vrijednosti spornih potraživanja od kupaca u ukupnom iznosu od 6.240.943,69 KM, koja predstavlja 96,4% spornih potraživanja ili 43,7% ukupnog stanja potraživanja, izvršena je na osnovu odluke Upravnog odbora Preduzeća broj predmeta 01-00315/17 od 21.02.2017. godine.

Za sva ispravljena sporna potraživanja su pokrenute tužbe za naplatu ili prijava potraživanja za pravna lica nad kojima je pokrenut stečajni postupak.

Uvidom u analitičke kartice pojedinih kupaca uočili smo naknadne korekcije obračuna potrošnje električne energije u dijelu angažovane snage ili potrošnje po tarifama koje se odnose na duže vremenske periode. Kod dijela kupaca vode uočeno je da nisu izdate fakture za decembar zbog problema u preuzimanju elektronskih podataka o potrošnji koja se vrši daljinskim očitavanjem, a preduzeće nema uspostavljenu proceduru postupanja u datoj situaciji. Osim toga revizijom salda najvećih dužnika utvrdili smo da ne postoji redovno praćenje naplate redovnih potraživanja, kao ni obročnih uplata od dužnika sa kojima su sklopljeni ugovori o obročnom plaćanju, što ukazuje na propuste i nedostatke u funkcionisanju normativno uspostavljenog sistema internih kontrola.

Potrebno je obezbijediti dosljedno provođenje propisanih procedura u praćenju naplate potraživanja i blagovremenog preduzimanja mjera prema dužnicima koji ne izvršavaju ugovorene obaveze plaćanja računa za preuzeta dobra i usluge.

Potraživanja za isporučenu električnu energiju

U okviru ispravke vrijednosti spornih potraživanja po osnovu isporuka električne energije na pravna lica se odnosi 2.583.380,27 KM, dok se na domaćinstva odnosi 88.906,74 KM. Najveći iznos ispravke potraživanja od pravnih lica odnosi se na potraživanja

„Bosnaplod“ d.d. Brčko distrikt BiH –u stečaju	868.112,25 KM
„Novi Bimeks“ d.d. Brčko distrikt BiH – u stečaju	569.240,87 KM
„Higra“ d.o.o. Brčko distrikt BiH	244.737,79 KM
„Pirometal“ d.d. Brčko distrikt BiH -u stečaju	169.999,59 KM
Ured za upravljanje javnom imovinom	129.815,20 KM
„Komunalac“ d.o.o. G. Rahić	81.924,58 KM
UKUPNO	2.063.830,28 KM

Potraživanja za usluge odvoza smeća

Potraživanja za usluge odvoza smeća, iskazana su u analitičkoj evidenciji u iznosu od 2.010.877,00 KM, od čega se na sporna potraživanja odnosi 1.418.876,00 KM. U 2016. godini je izvršena ispravka vrijednosti spornih potraživanja za odvoz smeća u iznosu 1.413.864,00 KM, tako da je u bilansu stanja iskazana sadašnja vrijednost u iznosu od 597.013,00 KM.

Uvidom u spiskove spornih potraživanja koja su ušla u ispravku vrijednosti ustanovili smo da se ista ne odnose ravnomjerno na sve kategorije korisnika nego da postoji koncentracija po kategorijama i područjima.

Pružanjem usluga odvoza smeća i njihovim fakturisanjem obuhvaćeno je cijelo područje Brčko distrikta BiH.

U skladu sa članom 208 Zakona o komunalnim djelatnostima ("Službeni glasnik Brčko distrikta BiH" broj: 30/04; 24/07 i 9/13) područja na kojima se obavezno prikuplja i odvozi kućno smeće i krupni otpad određuje davalac komunalne usluge uz saglasnost Odjeljenja nadležnog za zaštitu okoliša, uz obavezu zaključivanja ugovora o uslovima prikupljanja i odvoza smeća.

Prosječan broj korisnika usluga odvoza smeća iz kategorije domaćinstva u 2016. godini iznosio je 19.153, od čega su sa 6.292 ili 32,8% zaključeni ugovori o uslovima prikupljanja i odvoza smeća.

Potrebno je izvršiti detaljnu analizu uzroka osporavanja plaćanja usluga odvoza smeća te na osnovu nalaza, u saradnji s nadležnim Odjeljenjem, redefinisati područja obaveznog prikupljanja i odvoza smeća.

Za područja i kategorije korisnika usluga za koja se, nakon analize, odredi obaveza prikupljanja i odvoza smeća potrebno je pojačati aktivnosti na zaključivanju ugovora i pokretanju i provođenju postupaka prinudne naplate. Za područja bez obaveze kontinuiranog prikupljanja i odvoza smeća potrebno je usluge izvršavati na osnovu zahtjeva korisnika i ugovora sklopljenih na osnovu stvarnih potreba korisnika i troškova pružanja usluge.

Sporna potraživanja (utužena)

Na dan 31.12.2016. godine u okviru pozicije potraživanja od kupaca u zemlji, sporna (utužena) potraživanja iznose 6.382.482,60 KM, struktura istih data je u slijedećem pregledu:

1.	Sporna potraživanja (električna energija-domaćinstva)	88.906,74
2.	Sporna potraživanja (električna energija-pravna lica)	2.599.923,98
3.	Sporna potraživanja - isporučena voda - domaćinstva	644.592,58
4.	Sporna potraživanja - odvoz smeća domaćinstva	846.950,99
5.	Sporna potraživanja - voda pravna lica	382.238,68
6.	Sporna potraživanja - smeće pravna lica	571.925,30
7.	Sporna potraživanja priključak na vod. mrežu	79.262,01
8.	Sporna potraživanja – usluge na zahtjev građana	1.989,67

9.	Sporna potraživanja – priključak na el.mrežu	5.306,97
10.	Sporna potraživanja - el.saglasnosti	189.487,46
11.	Ostale naknade -priključak vode	7.160,13
12.	Ostale usluge azil	535.000,00
13.	Neovlaštena potrošnja –pravna lica	142.271,52
14.	Neovlaštena potrošnja –domaćinstva	279.158,05
15.	Usluge gradske deponije	8.308,52
	U K U P N O:	6.382.482,60

Potraživanja za ostale usluge

Potraživanja za ostale usluge iskazana su u ukupnom iznosu od 1.750.168,00 KM sa ispravkom u iznosu od 1.247.944,00 KM i neto vrijednošću 502.824,00 KM.

Uvidom u analitičku evidenciju ispravljenih potraživanja utvrđeno je da se najznačajniji iznosi odnose na potraživanja po osnovu pruženih usluga zbrinjavanja napuštenih životinja 535.000,00 KM, neovlaštenu potrošnju električne energije -domaćinstva 279.158,05 KM i neovlaštena potrošnja -pravna lica 142.271,52 KM. Za osporena potraživanja su preduzete propisane mjere naplate.

Osim navedenog u strukturi ostalih potraživanja prisutna su značajna potraživanja za izdavanje elektroenergetskih saglasnosti i priključaka na elektro i vodovodnu mrežu za koja je u skladu s uputstvima Preduzeća bila propisana prethodna uplata naknade uz obavezu njenog dokazivanja od strane korisnika, što ukazuje na nedosljednu primjenu vlastitih akata i procedura i nedovoljnu brigu o zaštiti imovine Preduzeća.

Potrebno je prilikom izdavanja saglasnosti i vršenja priključenja na elektro i vodovodnu mrežu dosljedno primjenjivati važeća uputstva i druge akte Preduzeća u cilju sprečavanja nastanka spornih potraživanja i izbjegavanja naknadnih troškova za njihovu naplatu.

Aktivna vremenska razgraničenja

Na dan bilansiranja, 31.12.2016. godine, na poziciji aktivnih vremenskih razgraničenja iskazana je iznos od 145.097,50 KM i odnosi se na razgraničene premije osiguranja zaposlenika. Postupak nabavke usluga osiguranja pokrenut je na osnovu Odluke broj 02.07/3-03022/16 od 26.08.2016. godine. Nakon provedenog otvorenog postupka zaključen je okvirni sporazum na dvije godine na iznos 290.195,00 KM na bazi 550 zaposlenika za osnovno i dopunsko kolektivno osiguranje i 50 zaposlenika za osiguranje od smrti od saobraćajne nezgode.

Za 2017. godinu potpisan je ugovor na iznos od 145.097,50 KM. Na osnovu zahtijevanih osiguranih suma po rizicima prihvaćena je ponuda koja iznosi 21,98 KM po zaposleniku mjesečno. Uzimajući u obzir rezultate poslovanja i troškove osiguranja zaposlenika za 2016. godinu koji su ostvareni u iznosu od 80.186,95 KM, nismo se uvjerali u **primjerenost** značajnog povećanja osiguranih suma koje će u 2017. godini dovesti do povećanja troškova osiguranja za 81% u odnosu na 2016. godinu.

7.3.3. Kapital

Na dan bilansiranja na poziciji kapitala iskazan je iznos od 13.144.528,00 KM. Od toga se na uplaćeni osnovni kapital prilikom osnivanja Preduzeća odnosi 2.000,00 KM, na statutarne rezerve formirane po odluci broj 02.07/1-03-KC-015 od 21.03.2013. godine se odnosi 700.000,00 KM, na neraspoređenu dobit ranijih godina 12.442.529,00 KM i na poziciji gubitka izvještajne godine 6.989.834,00 KM.

Osnovni kapital je iskazan na poziciji udjela članova društva sa ograničenom odgovornošću.

Obzirom da je vlasnik cjelokupnog kapitala preduzeća iskazanog na poziciji udjela članova društava sa ograničenom odgovornošću (osnovni kapital) Brčko distrikt BiH, potrebno je osnovni kapital iskazati na poziciji državnog kapitala, neovisno od oblika organizovanja preduzeća.

7.3.4. Dugoročne obaveze

Na poziciji dugoročnih obaveza u Bilansu stanja na dan 31.12.2016. godine iskazan je iznos od 6.138.767,00 KM, a odnose se na sljedeće:

- obaveze prema osnivaču, koje se mogu konvertovati u kapital, u iznosu od 5.975.268,00 KM i
- obaveze prema povezanim pravnim licima (naplaćena potraživanja za isporuke vode izvršene prije osnivanja Preduzeća) u iznosu od 163.000,04 KM.

Upravni odbor Preduzeća, na osnovu Odluke Gradonačelnika, broj: 30-000366/13, o ulaganju nekretnina i pokretnih stvari Brčko distrikta BiH u JP „Komunalno Brčko“ Brčko distrikt BiH, donio je Odluku, broj: 01-14969/13, o povećanju osnovnog kapitala, odnosno dokapitalizaciji u iznosu od 5.975.268,00 KM.

Do okončanja naše revizije, Preduzeće nije izvršilo upis povećanja osnovnog kapitala, odnosno nije izvršilo dokapitalizaciju kod Osnovnog suda Brčko distrikta BiH, za vrijednost nekretnina i pokretnih stvari, preuzetih od strane osnivača po okončanju diobenog bilansa.

Analizirajući **obaveze prema povezanom pravnom licu**, na osnovu uvida u rješenje Porezne uprave Brčko distrikta BiH broj 04.3-14-8-SL-005/2011. od 15.07.2011. godine ustanovili smo da se obaveze odnose na naplaćena potraživanja za isporuke vode prije osnivanja Preduzeća koja pripadaju Vladi Brčko distrikta BiH a naplaćena su od strane Preduzeća u periodu 30.11.2009.-31.12.2010. godine.

Preduzeće je pogrešno iskazalo obavezu kao dugoročnu obzirom da je ista dospjela još u 2011. godini i po suštini predstavlja kratkoročnu obavezu.

Potrebno je, da Preduzeće ubrza aktivnosti na okončanju diobenog bilansa i upisu povećanja osnovnog kapitala kod Osnovnog suda Brčko distrikta BiH, za iznos nekretnina i pokretnih stvari preuzetih prilikom osnivanja od strane osnivača.

Potrebno je obaveze prema povezanim pravnim licima iskazivati u skladu sa njihovom stvarnom ročnošću.

7.3.5. Kratkoročne obaveze

Na poziciji kratkoročnih obaveza u Bilansu stanja iskazan je iznos od 10.098.899,00 KM, i struktura istih data je u slijedećem pregledu:

a) Kratkoročne finansijske obaveze	1.002.530,00 KM
b) Obaveze iz poslovanja	8.032.559,00 KM
c) Obaveze po osnovu plaća, naknada i poreza i doprinosa na plaće	873.574,00 KM
d) Druge obaveze	7.382,00 KM
e) Obaveze za PDV	182.854,00 KM
Kratkoročne obaveze (a+b+c+d+e+f)	10.098.899,00 KM

Kratkoročne finansijske obaveze

Na poziciji kratkoročnih finansijskih obaveza u iskazan je iznos od 1.002.530,00 KM, od čega se 1.000.000,00 KM odnosi na obaveze po revolving kreditu, dok se 2.528,91 KM odnosi na obaveze za pogrešne uplate.

Na poziciji obaveza iz poslovanja, iskazan je iznos od 8.032.559,00 KM, koje se odnose na slijedeće:

- Primljeni avansi depoziti i kaucije	450.066,29 KM
- Dobavljači u zemlji	7.572.166,72 KM
- Dobavljači u inostranstvu	10.326,20 KM

Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih

Na poziciji obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih iskazan je iznos od 880.957,08 KM. Revizijom smo utvrdili da se odnose na plate za decembar:

- Obaveze po osnovu plaća i naknada plaća i drugih primanja	535.017,68 KM
- Obaveza za porez na plaće i naknade plaća	35.932,60 KM
- Obaveza za doprinose u vezi plaća i naknada plaća	288.481,99 KM
- Obaveze za bolovanja	14.142,12 KM
	873.574,39 KM

Druge obaveze

Iskazani iznos od 7.382,69 odnosi se na obaveze za naknade članovima Upravnog odbora.

Obaveze za PDV

Obaveze za po osnovu izlaznog PDV-a iskazane su, na dan 31.12.2016. godine, u iznosu od 182.854,34 KM.

7.3.6. Vanbilansna imovina

U vanbilansnoj evidenciji iskazan je iznos od **137.937.566,00 KM** koji se odnosi na vrijednost stalnih sredstava u vlasništvu Vlade Distrikta, koja su data na upravljanje i korištenje Javnom preduzeću.

Promjene u 2016. godini odnose se na vraćanje dijela imovine u iznosu 404.220,97 KM Odjeljenju za javnu sigurnost.

Navedena sredstva razvrstana su u popisnim listama, Preduzeća na dan 31.12.2016. godine, po organizacionim jedinicama kako slijedi:

1. Elektrodistribucija	59.776.231,02 KM
2. Vodovod i kanalizacija	72.911.151,89 KM
3. Čistoća	2.753.168,00 KM
U K U P N O :	135.440.550,91 KM

Osim navedenih iznosa u posebnoj popisnoj listi RJ Vodovod i kanalizacija iskazan je iznos od 2.497.015,59 KM koji se odnosi na imovinu kojom ne raspolaže Preduzeće a koja je bila uključena u prethodne popisne liste.

7.4. Bilans uspjeha za period 01.01.-31.12.2016. godine**7.4.1. Poslovni prihodi**

U Bilansu uspjeha iskazani su poslovni prihodi u iznosu od 38.639.924,00 KM. Struktura po vrstama prihoda data je u slijedećem pregledu:

R.br.	Opis	2015.g.	2016.g.	Indeks
0	1	2	3	3/2
1.	Prihodi od prodaje električne energije	30.214.978	31.367.817	104
2.	Prihodi od prodaje vode	2.243.204	2.226.923	99
3.	Prihodi od usluga odvoza smeća	2.153.219	2.187.090	102
4.	Prihodi od usluga održavanja javnih površina, ljetnog i zimskog održ. puteva	1.347.725	948.842	70
5.	Prihodi od izdavanja elektroenergetske saglasnosti	257.414	267.070	104
6.	Prihodi od priključaka na vodovodnu mrežu	1.989.282	772.270	39
7.	Prihodi od usluga gradske deponije	102.309	134.793	132
8.	Prihodi od održavanja javne rasvjete	135.997	135.999	100
9.	Prihodi od pružanja ostalih usluga	216.674	533.581	246
10.	Ostali poslovni prihodi	92.167	65.539	71
	U K U P N O:	38.752.969	38.639.924	100

7.4.2. Poslovni rashodi

U finansijskom izvještaju Bilansu uspjeha iskazani su poslovni rashodi u iznosu od 38.423.170 KM i odnose se na sljedeće:

R.br.	Opis	2015.g.	2016.g.	Indeks
0	1	2	3	3/2
1.	Nabavna vrijednost prodane robe	20.359.971	22.123.333	109
2.	Materijalni troškovi	3.145.898	2.338.763	74
3.	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	10.142.817	10.402.796	103
4.	Troškovi proizvodnih usluga	2.002.700	1.818.716	91
5.	Amortizacija	920.781	1.000.263	109
6.	Nematerijalni troškovi	938.789	739.299	79
	U K U P N O:	37.510.956	38.423.170	102

Izdaci za bruto plate i naknade ostvareni su u iznosu 10.402.795,60 KM, od čega se na bruto plate odnosi 9.107.575,85 KM, naknade za dnevnice i troškove službenih putovanja 25.368,89 KM, ostale naknade i pomoći zaposlenicima 829.114,73 KM, naknade članovima UO i prokuristima 108.323,48 KM i troškovi naknada po ugovorima o djelu i ugovora o povremenim i privremenim poslovima 332.412,65 KM.

U toku godine Preduzeće je kasnilo u plaćanju poreza i doprinosa na plate, što je postignuto krajem godine tako da se obaveze za bruto plate odnose na platu za decembar 2016. godine.

Uvidom u obračun plata za decembar utvrđeno je da je, na osnovu Odluke Upravnog odbora izvršeno povećanje plate direktoru preduzeća za 30% što je obrazloženo posebnim zalaganjem na izvršenju zadataka. Odluka je donesena bez postojanja jasnih i mjerljivih kriterija za utvrđivanje radnog doprinosa i dovela je do prekoračenja gornje granice plate direktora javnih preduzeća definisane članom 25a Zakona o javnim preduzećima ("Službeni glasnik Brčko distrikta BiH" broj: 15/06, 05/07, 19/07, 01/08 i 24/08 i 17/16).

Potrebno je uvećanje mjesečnih plata zaposlenika vršiti na osnovu prethodno donesenih jasnih i mjerljivih kriterija, u okviru zakonskih ograničenja.

Izdaci za ugovore o djelu i ugovore o povremenim i privremenim poslovima ostvareni su u iznosu od 332.412,65 KM što je za 4,7% više od ostvarenja u prethodnoj godini, dok je 23,5% više od iznosa planiranog u poslovnom planu za 2016. godinu. Obzirom da je Preduzeće ostvarilo prihode za 2,3% manje od plana i iskazalo gubitak u poslovanju za 2016. godinu nismo se uvjerali u opravdanost povećavanja pomenutih izdataka iznad planiranog iznosa.

Revizijom troškova po ugovorima o djelu i ugovorima o obavljanju privremenih i povremenih poslova uočena je nedosljedna primjena Zakona o radu, s obzirom da je zaključivanje dijela ugovora vršeno za obavljanje poslova koji su sistematizovani u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, isti nisu kao privremeni i povremeni poslovi utvrđeni u zakonu, podzakonskom aktu, kolektivnom ugovoru ili pravilniku o radu, kao i da je angažovanje vršeno u rokovima dužim od maksimalnih 90 dana.

Zbog nepostojanja podzakonskog akta koji reguliše povremene i privremene poslove, kao i procedure izbora nije obezbijeđen minimum transparentnosti prilikom izbora angažovanih izvršilaca.

Prilikom obračuna poreza na dohodak naknade po ugovorima su tretirane kao prihodi od povremene samostalne djelatnosti, te su primijenjene su odredbe člana 16 stav (4) Zakona o porezu na dohodak, kao licima koja ostvaruju dohodak od **povremene samostalne djelatnosti** iz člana 14 stava 5 tačke c) ovog Zakona te su im priznati rashodi u visini 20% ostvarenog prihoda za rezidente Brčko distrikta BiH.

Revizijom odredbi zaključenih ugovora u dijelu vrste poslova utvrđeno je da se najveći dio ugovora odnosi na obavljanje nesamostalnih poslova, obzirom da poslodavac određuje uslove rada (vrijeme rada, mjesto rada, dnevni i sedmični odmor, sredstva rada,...) tako da tretman angažmana kao samostalne djelatnosti nije u skladu sa navedenim odredbama Zakona.

Potrebno je ugovore o djelu i ugovore o privremenim i povremenim poslovima zaključivati samo za obavljanje poslova koji su predviđeni podzakonskim aktom, koji nisu sistematizovani u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji u okviru zakonskih rokova, kao i okviru planiranih iznosa.

Potrebno je prilikom donošenja podzakonskog akta za definisanje privremenih i povremenih poslova obezbijediti neophodan nivo objektivnosti i transparentnosti u proceduri izbora pojedinačnih izvršilaca poslova.

Potrebno je prilikom obračuna poreza na dohodak na naknade po ugovorima o povremenim i privremenim poslovima prvenstveno utvrditi suštinski karakter djelatnosti, a zatim dosljedno primijeniti odredbe o vrsti prihoda koji predstavljaju osnovicu za obračun poreza na svaki pojedinačan slučaj.

Troškovi proizvodnih usluga ostvareni su u iznosu od 1.818.715,98 KM, od čega se na usluge iznajmljivanja odnosi 945.056,51 KM, usluge održavanja 328.413,62 KM, ostale usluge 273.952,40 KM i usluge oglašavanja, reklame i sponzorstva 151.199,91 KM.

U okviru troškova iznajmljivanja, iskazani su troškovi operativnog lizinga u iznosu od 819.588,00 KM. Navedeni troškovi knjigovodstveno su evidentirani na osnovu mjesečnih faktura (od 1 do 12 mjeseca 2016. godine), ispostavljenih od strane „S Leasing“ d.o.o. Sarajevo po Ugovoru, broj: 02.07/3-22006/12 (obaveze po Ugovoru teku od maja 2015. godine), o iznajmljivanju motornih vozila putem operativnog lizinga, na period od 53 mjeseca.

Od ostalih usluga iznajmljivanja najznačajniji je najam radnih mašina u iznosu od 82.840,00 KM.

Uzimajući u obzir stepen otpisanosti transportnih sredstava preduzeća koji iznosi 97% konstatujemo da se preduzeće dovelo u poziciju visoke ovisnosti o najmu vozila i radnih mašina neophodnih za redovno obavljanje registrovane djelatnosti.

Potrebno je, za obavljanje djelatnosti, obezbijediti nivo transportnih sredstava koji će osigurati neovisnost preduzeća i optimalnu iskorištenost vlastitih sredstava a nedostajuće resurse osiguravati na druge načine.

U okviru usluga održavanja sredstava na održavanje računara i softvera odnosi se 91.439,76 KM, servisiranje vlastitih teretnih vozila potrošeno je 83.432,21 KM, održavanje trafostanica 45.245,30 KM, servisiranje iznajmljenih vozila 42.906,70 KM i održavanje ostale opreme 65.389,65 KM.

U okviru usluga oglašavanja, reklame i sponzorstva najznačajniji su izdaci koji se odnose na oglašavanje na osnovu zaključenih koproducentских ugovora, zaključenih sa tri medijske institucije, u iznosu od 105.004,58 KM, na troškove reklamnog materijala se odnosi 19.533,15 KM i troškove sponzorstva 13.000,00 KM.

Troškovi amortizacije ostvareni su u iznosu od 1.000.263,00 KM i 8,6% su veći od ostvarenja u prethodnoj godini, dok su za 16,3% veći od planiranih, što ukazuje na propuste u planiranju.

U okviru troškova amortizacije na amortizaciju nematerijalne imovine odnosi se 315.129,57 KM ili 32% dok se na materijalnu imovinu odnosi 685.133,99 ili 68%.

Nematerijalni troškovi ostvareni su u iznosu od 739.299,30 KM i 21,2% su manji od ostvarenja prethodne godine a 22,5% su manji od plana.

U strukturi nematerijalnih troškova iskazana su povećanja u odnosu na prethodnu godinu i plan kod troškova reprezentacije i premija osiguranja.

Troškovi reprezentacije su ostvareni u iznosu od 73.735,25 KM i veći su od ostvarenja u prethodnoj godini za 88% dok su 107% veći od plana. Nabavka usluga reprezentacije vršena je primjenom Aneksa II dio B Zakona o javnim nabavkama.

Do decembra 2016. godine nabavka usluga reprezentacije vršena je najvećim dijelom po okvirnom sporazumu zaključenom u decembru 2015. godine na 1 godinu i okvirnom vrijednošću 15.000,00 KM bez PDV-a. Kao izvor za finansiranje naveden je plan prihoda za 2015. godinu. Zbog nabavke krajem godine, Preduzeće nije obezbijedilo dovoljan nivo transparentnosti postupka nabavke obzirom da se postupak nabavke i njegova realizacija ne finansiraju iz istog izvora.

U planu nabavki za 2016. godinu na poziciji 160 planirana je kontinuirana nabavka ugostiteljskih usluga i usluga cateringa u iznosu 20.000,00 KM. Poslovnim planom za 2016. godinu ukupni izdaci za reprezentaciju odobreni su u iznosu 35.600,00 KM.

Dana 01.12.2016. godine raspisan je javni poziv broj 02.07/3-00782/16 za nabavku ugostiteljskih usluga i usluga cateringa putem zaključivanja ugovora sa više ponuđača na period jedne godine do ukupnog iznosa od 20.000,00 KM.

Javnim pozivom nije utvrđen rok za podnošenje ponuda. Tačkom 7. Javnog poziva predviđeno je potpisivanje općih ugovora sa više ponuđača a za svaku pojedinačnu nabavku usluga zaključuje se poseban ugovor.

Nabavke u decembru 2016. godine u iznosu 25.014,02 KM izvršene su bez prethodnog zaključivanja ugovora sa prijavljenim ponuđačima, kao i bez zaključivanja pojedinačnih ugovora za svaku nabavku usluga, što je obrazloženo iznosima računa koji pojedinačno manji od 500,00 KM. Revizijom je utvrđeno postojanje više pojedinačnih računa manjih od 500,00 KM sa istim datumom što ukazuje na nedosljednu primjenu Pravilnika o postupku dodjele ugovora o uslugama iz aneksa II dio B zakona o javnim nabavkama.

Potrebno je nabavku usluga reprezentacije vršiti na osnovu prethodno provedenog planiranog postupka javnih nabavki dosljednom primjenom odredbi Zakona o javnim nabavkama i podzakonskim propisima u dijelu dokumentovanja svih provedenih radnji i podudarnosti izvora finansiranja sa periodom u kome se vrši nabavka i priznavanje izdataka po tom osnovu.

Potrebno je realizaciju usluga reprezentacije vršiti u okviru iznosa odobrenih finansijskim planom za godinu u kojoj se provode.

Premije osiguranja ostvarene su u iznosu od 107.726,89 KM od čega se na osiguranje vozila odnosi 25.619,94 KM, na kolektivno osiguranje zaposlenika 80.186,95 KM i osiguranje od posljedica nezgode na klizalištu 1.920,00 KM.

Preduzeće je iskazalo **dobit od poslovnih aktivnosti** u iznosu 216.754,00 KM koja je 82% **manja** od ostvarenja u prethodnoj godini.

7.4.3. Finansijski prihodi

U Bilansu uspjeha iskazani su finansijski prihodi od kamata u iznosu od 181.013,00 KM i predstavljaju prihode od zateznih kamata zbog kašnjenja u plaćanju od korisnika usluga Preduzeća.

7.4.4. Finansijski rashodi

U Bilansu uspjeha iskazani su finansijski rashodi od kamata u iznosu od 394.756,00 KM, od čega se 73.139,85 KM odnosi na kamate po revolving kreditima, 283.335,47 KM se odnosi na obračunate zatezne kamate od strane dobavljača i 38.243,05 KM na kamate po sudskim presudama i kašnjenja u izmirenju poreskih i drugih naknada.

Preduzeće je iskazalo **gubitak od finansijskih aktivnosti** u iznosu 213.743,00 KM koji je 1% **veći** od ostvarenja u prethodnoj godini.

7.4.5. Ostali rashodi i gubici

Na poziciji ostalih rashoda i gubitaka iskazan je iznos od 6.992.845,00 KM, koji se sastoji od:

- gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	11.864,97 KM
- rashodi od ispravke vrijednosti potraživanja	6.240.943,69 KM
- otpis potraživanja po sudskim presudama	395.254,72 KM
- troškovi sudskih sporova	58.205,79 KM
- kazne	2.943,00 KM
- naknade šteta	13.699,71 KM
- naknade šteta po sudskim presudama ujedni pasa lualica	98.520,10 KM

- donacije	4.000,00 KM
- naknadno utvrđeni rashodi FZO - nepriznata naknada bolovanja preko 42 dana iznad iznosa od 1.000 KM	43.153,09 KM
- gubici el.energije iznad dopuštenog nivoa po normativu	122.389,00 KM
- ostali rashodi	1.870,93 KM
U K U P N O:	6.992.845,00 KM

Izdaci za donacije u iznosu 4.000,00 KM realizovani su na osnovu memoranduma o razumijevanju od 30.05.2016. godine za podnošenje aplikacije za projekte prekogranične saradnje. Memorandumom je u članu 3 predviđeno da će se učešće u finansiranju projekta utvrditi naknadnim sporazumom. Plaćanje usluga po memorandumu vrši Crveni križ Brčko distrikta BiH a ugovorne strane će doznačiti ugovorena učešća. Na zahtjev Crvenog križa sredstva su doznačena direktno angažovanom konsultantu, bez prethodno potpisanog sporazuma o visini učešća i suprotno odredbama memoranduma da isplatu vrši Crveni križ Brčko distrikta BiH.

Potrebno je donacije izvršavati dosljednom primjenom zaključenih sporazuma, u dijelu prihvaćenog iznosa i načina plaćanja.

Gubici električne energije iznad dopuštenog nivoa iskazani u iznosu 122.389,00 KM su rezultat primjene Zakona o PDV-u kojim se oporezuju gubici iznad tehnički dopuštenog normativa. Izdatak je rezultat vrijednosti od 104.606,00 KM koji su priznati u prihode po internoj fakturi i 17.783,00 KM obaveze za PDV koja predstavlja stvarni efekat gubitaka. Priznavanje prihoda i rashoda po osnovu interne fakture u bruto iznosu umanjuje njihovu fer prezentaciju obzirom da su rashodi izgubljene električne energije već jednom priznati kao rashodi nabavke a po osnovu izdate fakture se ne očekuju budući prilivi ili koristi da bi ispunjavala uslove za priznavanje prihoda.

Potrebno je izdatke nastale zbog obaveze obračuna PDV-a na gubitke električne energije iznad tehničkih normativa priznavati u visini obaveze za PDV.

7.4.6. Rezultat poslovanja

Sučeljavanjem ukupnih prihoda i rashoda i gubitaka Preduzeće je iskazalo sveobuhvatni gubitak u iznosu od 6.989.834,00 KM.

8. Usklađenost podzakonskog akta sa Zakonom

Uvidom u Pravilnik o platama i naknadama uočili smo odredbe o dodacima na platu u slučajevima kada određene poslove obavljaju zaposlenici sa stručnom spremom višom od zahtijevane, čime se za poslove iste složenosti, odgovornosti i uslova rada uz iste rezultate ostvaruju različite plate, što nije u skladu sa odredbama člana 4 Zakona o radu jer dovodi do diskriminacije zaposlenika po osnovu stručne spreme koja nije zahtijevana za određeno radno mjesto i može dovesti do nepotrebnih sudskih sporova i dodatnih izdataka za preduzeće.

Osim toga odredbama Pravilnika dato je diskreciono pravo Direktorima da posebnom odlukom može odrediti jednokratno ili višekratno uvećavanje pojedinačnih plata zaposlenika bez postojanja ikakvih mjerljivih kriterija.

Potrebno je prilikom definisanja osnovne plate za konkretno radno mjesto obezbijediti provođenje principa jednake plate za jednak rad u cilju sprečavanja diskriminacije zaposlenika.

Potrebno je utvrditi jasne i mjerljive kriterije za ocjenu radnog doprinosa zaposlenika, te propisati proceduru njihove primjene na konkretne poslove prilikom obračuna plata za tekući mjesec.

Članom 14 Zakona o javnim preduzećima u Brčko distriktu BiH ("Službeni glasnik Brčko distrikta BiH" broj: 15/06; 05/07; 19/07; 01/08; 24/08 i 17/16) utvrđena je obaveza usklađivanja akata javnih preduzeća u roku od 30 dana od dana njegovog stupanja na snagu. Zakon je stupio na snagu 09.06.2016. godine, a Preduzeće je 15.08.2016. godine donijelo odluku o izmjeni Statuta, koju je 16.08.2016. godine uputilo Skupštini Brčko distrikta BiH na davanje saglasnosti. Također, Preduzeće je 06.09.2016. godine izvršilo izmjene Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u JP "Komunalno Brčko" d.o.o. Brčko i isti uputilo Skupštini Brčko distrikta BiH na davanje saglasnosti.

Konstatujemo da Preduzeće nije u zakonskom roku izvršilo usklađivanje akata sa Zakonom o javnim preduzećima u Brčko distriktu BiH.

Uvidom u važeći Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta uočili smo neusklađenost uslova stručne spreme potrebne za obavljanje poslova s opisima radnih zadataka koja se ogleda u uopćenosti vrste škole (društveni/tehnički smjer) u odnosu na detaljne stručne zahtjeve i opis poslova pojedinog radnog mjesta čime se otežava izbor odgovarajućih stručnih profila i umanjuje objektivnost ocjene osposobljenosti kandidata.

Potrebno je obezbijediti da se usklađivanje akata vrši u rokovima propisanim odredbama Zakona o javnim preduzećima u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je osim definisanja potrebnog nivoa stručne spreme za pojedino radno mjesto definisati i stručni profil koji u najvećoj mjeri odgovara zahtjevima konkretnog radnog mjesta.

9. Javne nabavke

Članom 2 tačkom n) Zakona o javnim nabavkama („ Službeni glasnik BiH“, broj: 39/14) je definisan pojam „ Okvirni sporazum“ i propisano je da se istim definišu uslovi pod kojima se mogu dodijeliti ugovori tokom određenog vremenskog perioda.

Članom 32 stav 5 istog Zakona je regulisano kada se mogu dodijeliti ugovori koji se zaključuju sa ponuđačima sa kojima je već zaključen okvirni sporazum.

Članom 2 Uputstva o objavi osnovnih elemenata ugovora i izmjena ugovora („Službeni glasnik BiH“, broj: 56/15) je propisana obaveza objave osnovnih elemenata ugovora i u slučaju zaključivanja okvirnog sporazuma.

Članom 3 Operativnog uputstva o postupanju po okvirnim sporazumima u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikta BiH je propisano da se, nakon zaključenog okvirnog sporazuma za svaku konkretnu nabavku roba, ne mora zaključiti pojedinačni ugovor u strogo formalnom smislu.

Odredbe navedenog Operativnog uputstva nisu u skladu sa članom 32 stav 5 Zakona o javnim nabavkama. Operativno uputstvo, kao akt niže pravne snage od Zakona, može detaljnije razraditi odredbe Zakona, a ne derogirati Zakon.

Preduzeće treba, pri izradi podzakonskih akata, poštovati načela hijerarhije pravnih propisa i međusobne usklađenosti.

Potrebno je uskladiti Operativno uputstvo o postupanju po okvirnim sporazumima sa Zakonom o javnim nabavkama, u dijelu utvrđivanja obaveze zaključivanja ugovora na osnovu okvirnog sporazuma.

10. Komentar

Javnom preduzeću uručen je Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja na dan 31.12.2016. godine, broj: 01-02-03-13-219/17, na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i primjedbi na nalaze revizije.

Javno preduzeće, u ostavljenom roku od 15 dana, nije dostavilo primjedbe na nalaze i mišljenje iz Nacrta izvještaja, te stoga Nacrt izvještaja u nepromijenjenom tekstu postaje konačan Izvještaj.

Tim za reviziju:

Safet Nišić, dipl. oec.

Tatjana Pavlović-Klašnić, dipl. iur.